

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет/інститут іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика усного/письмового перекладу

Освітня програма «Німецька мова і література»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – німецька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30. 08. 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практика усного/письмового перекладу
Викладач (-і)	Ткачівська Марія Романівна
Контактний телефон викладача	+38(0342)59-61-41
Е-mail викладача	maria.tkachivska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна форма навчання
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС (180 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://ceeq.pnu.edu.ua www.d-learn.pnu.edu.ua http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	2 год. на тиждень, середа (ауд.202)
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Практика усного/письмового перекладу» викладається на першому та другому році навчання в магістратурі за спеціальністю 035.043 Германські мови та література (переклад включно), перша – німецька. Основними організаційними формами навчання є практичні заняття та самостійна робота. Курс покликаний поглибити розуміння студентами основних проблем дисципліни, перевірити рівень опанування студентами теоретичного матеріалу, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню студентів розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі. Сформувати у студентів навички опанування лінгвоетнокультурними засобами усної та письмово-мовленнєвої комунікативної компетенції та її адекватного двостороннього перекладу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у студентів загальні компетенції володіння іноземною та рідною мовою на професійному рівні; • розвивати у студентів здатність до пошуку та обробки інформації з різних джерел; • ознайомити студентів з основними моделями та закономірностями процесу перекладу; • забезпечити глибоке засвоєння видів і типів перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу (МП); • навчити студентів розрізняти жанрово-стилістичні особливості різних типів тексту; • навчити студентів розрізняти та долати труднощі та проблеми перекладу; • розглянути специфіку перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу; • ознайомити студентів з функціональною теорією перекладу «Skopos-Theorie» та навчити розпізнавати, а відтак і брати за основу перекладу функції цільового тексту; • розглянути важливість дотримання міжкультурних, міжособистісних, професійно-етичних та соціально-етичних норм спілкування у країнах, на/з мови яких здійснюється переклад; • показати багатство засобів вираження української мови; • навчити студентів адекватно перекладати поняття, пов'язані зі світовими соціо-культурним реаліями; • навчити студентів дотримуватись основних вимог щодо оформлення та стильового наповнен текстів різних жанрів; • формувати вміння підбирати правильні відповідники до лексичних одиниць та термінів залежно в фахових ознак тексту; • оволодіти основними навичками таких видів усного перекладу як послідовного перекладу нашіптування. <p>У процесі здійснення перекладу важливо попередити помилки, що виникають через схожі, хоча насправді відмінні явища в межах кожного аспекту іноземної та рідної мов. Отже, вивчення курсу —Практика усного/письмового перекладу! покликане запобігти інтерференції української мови на іноземному та навпаки.</p>	

Завдання дисципліни:

- сформувати навички підходу до перекладу різножанрових текстів;
- вміти зробити реферативний, анотаційний, підрядковий і літературний переклад текстів посилюючих труднощів.
- вміти здійснювати послідовний переклад, переклад з листка та нашіптування, враховуючи особливості кожного виду;
- перекладати самостійно тексти різних жанрів та з різною комунікативною спрямованістю з іноземної мови українською;
- здійснити аналіз вихідного та перекладеного тексту;

4. Результати навчання (компетентності)

- Глибоке володіння двома іноземними мовами;
- Уміння перекладати художню, наукову, суспільно-політичну, економічну та іншу спеціалізовану літературу ;
- Уміння здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання в практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, правильно добирати потрібні стратегії мовного спілкування у мовленнєвих ситуаціях та актах, коректно й логічно формулювати свої думки відповідно до комунікативних інтенцій та умотивовувати належним чином їхній семантико-прагматичний зміст;
- Володіння технологією практичної діяльності, знаннями принципів професійної діяльності викладача і перекладача;
- Здатність здійснювати міжмовну і міжкультурну усну та письмову комунікацію, обмін інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами;
- Уміння застосувати набуті лінгвокультурологічні знання в удосконаленні практики іншомовного спілкування, перекладу та в адаптації теорії перекладу до особливостей цільової аудиторії;
- Знання особливостей процесу письмового та усного перекладів, враховуючи особливості стилістичних реєстрів при їх перенесенні з однієї мови на іншу;
- Уміння використовувати культурологічні та країнознавчі знання у процесі співробітництва з іноземними партнерами.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	60
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2,3	035Філологія 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) Філолог. Викладач німецької мови і літератури, другої іноземної мови. Перекладач	1,2	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Ознайомлення з видами	Практичне	1,3,4,15	2	4	протягом

усного перекладу та їх особливостями (синхронний, послідовний, нашіптування, конференційний переклад).	заняття				семестру згідно з розкладом занять
Тренування навиків перекладу з аркуша (на основі публіцистичного тексту «Hören, übersetzen, mitsprechen»).	Практичне заняття	7	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тренувальні вправи для опанування послідовним перекладом (рольова гра, інтерв'ю, метод переказу). Вправи, спрямовані на покращення пам'яті та концентрацію уваги.	Практичне заняття	4,5,8,9,12	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Вдосконалення навиків конференцперекладу. Вправи на тренування вільного володіння лексичними та фразеологічними одиницями, характерних для різних видів конференцій, вивчення сталих висловів та звертань, притаманних певним видам промов. Ознайомлення з технікою перекладацького скоропису.	Практичне заняття	4,5,8,9	6	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Вдосконалення навиків перекладу нашіптування.	Практичне заняття	3,4, 7	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тренувальні вправи, спрямовані на аналіз тексту та визначення його функціональної домінант.	Практичне заняття	4,5,8,9,12	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Обговорення та вироблення стратегії перекладу на основі вчення К. Норд.	Практичне заняття	3,4,8	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Переклад текстів	Практичне	4	6	4	протягом

науково-технічного стилю (робота в групах, порівняльний аналіз паралельних текстів, укладення власного термінологічного словника).	заняття				семестру згідно з розкладом занять
Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю. Аналіз жанрових особливостей.	Практичне заняття	4	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Порівняльний аналіз перекладеного художнього тексту з німецької мови на українську (Christine Nöstlinger „Gretchen mein Mädchen– у перекладі Ольги Сидор).	Практичне заняття	13	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Стильові особливості роману-листа „Gut gegen den Nordwind– (Daniel Glattauer) та спроба його перекладу.	Практичне заняття	4,16	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Проблема перекладу соціолектів та діалектів (Arno Camenisch „Ustrinkata—).	Практичне заняття	16	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Особливості перекладу дитячої літератури (Erwin Moser, Paul Maar, Michael Ende, Cornelia Funke). Робота в групах з наступним обговоренням труднощів перекладу.	Практичне заняття	4,16	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Пісні сучасних німецьких виконавців та спроба їх адаптації українською мовою.	Практичне заняття	3,4,8	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Конкретна поезія та радикальне експериментаторство в літературі Ернста Янделя. Робота над перекладом віршів зі збірки „Sprechblasen—. Фонетичні труднощі перекладу.	Практичне заняття	4	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тренувальні вправи,	Практичне	4	4	4	протягом

спрямовані на переклад відеореклами.	заняття				семестру згідно з розкладом занять
Переклад субтитрів на основі репортажів „37 Grad—, ZDF.	Практичне заняття	12	4	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Переклад слоганів на основі друкованих рекламних текстів. Роль апелятивної функції.	Практичне заняття	4,12	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Переклад рекламних плакатів.	Практичне заняття	3,4	2	4	протягом семестру згідно з розкладом занять
Аналіз перекладу твору: Christine Nöstlinger „Gretchen mein Mädchen— у перекладі Ольги Сидор	Самостійна робота		20	5	протягом семестру
Перекладу твору: „Gut gegen den Nordwind— (Daniel Glattauer)	Самостійна робота		30	5	протягом семестру
Переклад субтитрів до серії репортажів „37 Grad— ZDF	Самостійна робота		30	5	протягом семестру
Аналіз перекладу творів для дітей: Erwin Moser „Manue und Didi—, Paul Maar „Eine Woche voller Samstage—, Michael Ende „Die unendliche Geschichte—	Самостійна робота		30	5	протягом семестру
Переклад експериментальної поезії Ернста Янделя „Sprechblasen	Самостійна робота		10	5	протягом семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до заліку становить максимум 50 балів, бал за складання заліку (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Передбачено одну письмову підсумкову роботу (максимум 10 балів) та дві поточних (максимум по 5 балів кожна).				
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 1.				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали),				

набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали письмових робіт.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, письмових робіт, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час заліку (модуль 2). Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. ІВАНИЦЬКА М. Л. Київський національний університет імені Тараса Шевченка/М.Л.Іваницька. **МОВНА ОСОБИСТІТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ПРОДУКТ ПЕРЕКЛАДУ** (на матеріалі роману Б. Леберта —Крейзіл), – Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип. 21. – 2012.
2. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
3. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». – Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. – 48 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
6. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
7. Ребрій О. В. «Образ перекладача» vs «образ автора»: взаємодія чи протидія? *Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки*. 2011. Вип. 56. С. 170–174.
8. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
9. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
10. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
11. Albrecht J. Literarische Übersetzung. Geschichte. Theorie. Kulturelle Wirkung. Darmstadt : Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2009. 363 S.
12. Kade O. Zufall und Gesetzmäßigkeit in der Übersetzung. Leipzig : Enzyklopädie, 1968. 128 S.
13. Kolb W. Sprachvarietäten (Dialekt/Sozionaekt). *Handbuch Translation*. Snell-Hornby, Mary u.a. (Hrsg.), Tübingen : Stauffenburg Verlag Brigitte Narr, 1998. S. 278–280.
14. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 2. Auflage. Wiesbaden : Quelle

& Meyer, 1983. 291 S.

15. Koller, Werner). Probleme der Übersetzung von Phrasemen. In: Burger, H. / Dobrovolskij, D. / Kühn, P. / Norrick, N. (Hg.): *Phraseologie. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung*. Bd. 1. Berlin, 2007. S. 605–613.

Викладач Ткачівська М.Р.

